

احتمال ارسال لیست وزرای پیشنهادی تا شبه آینده

محمدجواد ظریف، معاون راهبردی رئیس‌جمهور در گفت‌وگو با تسنیم اعلام کرد: «تمام اخباری که در فضای مجازی و رسانه‌های می‌آید دروغ است و خبری حتی گفتند حکم هم صادر شده که اصلاً اینطور نیست، نمی‌دانم و بعید می‌دانم؛ احتمالاً به‌شبه آینده می‌رسد.» وی در ادامه افزود: «استعلام‌های دستگاه‌های نظارتی باید به دست ما برسد و تقریباً درگیر این استعلامات هستیم؛ برای هر وزارتخانه ۲ نامزد داریم، تصمیم‌گیری در اختیار رئیس‌جمهور است و احتمالاً از تمام مدت زمان استفاده کنند و هر چه زودتر آماده شود، تمایل دارند هر چه زودتر فهرست را به مجلس بدهند.»

برگرداندن اعتماد فراتر از پزشکيان

علی تاجرنیا، رئیس ستاد استان تهران مسعود پزشکیان در انتخابات، در گفت‌وگو با انصاف‌نیوز از شرایطی می‌گوید که امکان جذب بخشی از قهرکردگان انتخابات تیر ۴۰۳ را فراهم می‌کند: «تداوم نگاه آشتی‌جویانه در نیروهای سیاسی و حاکمیت، عمل‌کنندگی پیروز به وعده‌ها، امکان‌پذیری مطالبه‌گری و هم‌دستان شدن قاطبه اقطاب قدرت برای پیشرفت ایران باعث خواهد شد.» وی به غیبت ۵۰ درصد از مردم در عرصه انتخابات اشاره کرده و افزود: «نرخ معمول مشارکت در انتخابات را باید حدود ۷۰ درصد در نظر گرفت که با الگوهای جهانی هم مطابقت دارد. ۲۰ درصد مردم اساساً هیچ‌وقت در هیچ انتخاباتی شرکت نمی‌کنند و ۱۰ درصد هم تحت شرایطی خاص، مثل هیجان خیلی بالا یا در پیش بودن مسئله‌ای خیلی مهم یا آزادی کامل در انتخابات شرکت می‌کنند. با همه این تفاسیر، مسلم است که بی‌اعتمادی مردم به صندوق رای ناشی از محدود شدن انتخابات‌ها و بی‌تاثیر بودن انتخاب در تغییر بوده است. انتخابات عملاً فلسفه وجودی خود را از دست داده بود و ناامیدی از نتیجه انتخاب، سبب شد که بیش از نیمی از مردم پای صندوق‌های رای نیایند و در انتخابات شرکت نکنند.» تاجرنیا به تحلیل تحول در اندیشه سیاسی ایرانیان پرداخت و گفت: «فکر می‌کنم گذر زمان مردم را به این نتیجه رسانده است که اتفاقات بنیادین و دگرگونی‌های عمیق در ساختار سیاسی کشور، نه ممکن است و نه مطلوب. از طرف دیگر، مردم با این چالش مواجه‌اند که بالاخره انتخاب‌های محدودی دارند و بخشی از ساخت قدرت هم هیچ‌وقت تحت‌تاثیر رای مردم نیست.» این فعال سیاسی تأکید کرد: «واقعیت این است که برگرداندن آن اعتماد به صندوق‌های رای و ایجاد تغییرات دموکراتیک از مسیر صندوق، الزاماً دست مسعود پزشکیان نیست. دست رئیس‌جمهور نیست؛ همه ما می‌دانیم نهادهای دیگری در قدرت هستند که تأثیر دارند، حتی به لحاظ عملکرد اجرایی رئیس‌جمهور هم تأثیر دارند. بنابراین به نظر من این موضوع نیازمند یک عزم جمعی است و علاوه بر دولت و قوه مجریه، و دو قوه دیگر، نهادهای مهم و مؤثر دیگر نظام را هم باید دربرگیرند.» تاجرنیا درباره دلیل افزایش مطالبه‌گری از دولت چهاردهم، درخواست پاسخ‌گویی از دولتی که هنوز مستقر نشده و سخن گفتن از این‌که به‌خانه برنمی‌گردیم و دولت را رها نمی‌کنیم، گفت: «بخشی از این مطالبه برمی‌گردد به خود پزشکیان که از ابتدا خود را بخشی از مردم دانسته و آنان را به مطالبه‌گری فراخوانده است. این که پزشکیان گردن گذاشته که اگر نتواند به وظایفش به‌عنوان رئیس‌جمهور عمل کند، آن را با مردم در میان می‌گذارد. چنین چیزی با این صراحت برای نخستین بار است که مطرح می‌شود و طبیعتاً مردم به مطالبه‌گری و پاسخ‌گرفتن از دولت تشویق می‌شوند.» او نخستین اولویت دولت چهاردهم که حکمرانی خوب است را حلقه مفقوده مدیریت منابع در کشور دانست و تأکید کرد: «اگر براساس داناتی و بر بستر توانایی‌های موجود به تصمیمی رسیدیم، باید آن را به اجرا بگذاریم و از محافظه‌کاری‌هایی که مردم را بی‌اعتماد و سرخورده و ناامید می‌کند، پرهیز کنیم. من اصلی‌ترین چالش در دولت گرفتن تصمیم خوب اجرایی آن با شجاعت اجرا می‌دانم. آن‌چه از پزشکیان برمی‌آید این است که وقتی به تصمیمی می‌رسد، آن را به اجرائی می‌گذارد.»

گفتارهای تحلیلی

بررسی کلیدواژه‌ها و کلمات به‌کاررفته در سخنرانی آغازین رؤسای جمهور در مجلس

ابراهیم رئیسی نیز از وفای ملی سخن گفت و مسیر حرکت خود را در راستای گام دوم انقلاب تبیین کرد. رویکرد حسن روحانی در سخنرانی خود «اعتدال‌گرایی» بود و خوشحالی او از مشارکت گسترده مردم در انتخابات در سخنان او نمود داشت. «فرهنگ» کلمه‌ای بود که توجه احمدی‌نژاد را بیشتر به خود جلب کرده بود؛ هر چند که گویی او کشور را در آستانه تهدید تصور کرده بود و خطاب به کشورهای خارجی صحبت می‌کرد. توجه محمد خاتمی به مسئله آزادی، امنیت و آزادی و جامعه ایرانی توجه همه را جلب کرده بود و این نخستین بار بود که سخنرانی رئیس‌جمهور در مراسم تحلیف حالت بیانی به‌خود می‌گرفت. تمرکز هاشمی‌فسنجانی بر مسئله «اقتصاد» و «سازندگی» جالب توجه بود و با توجه به پایان یافتن جنگ تحمیلی، توسعه کشور را مدنظر قرار داده بود. آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای نیز تحلیلی بر انتخابی که منجر به پذیرش یک روحانی به‌عنوان رئیس‌جمهور شد داشت و از خواست مردم سخن گفت. در ادامه این گزارش نتایج این ارزیابی و آمارهای به‌دست آمده را می‌خوانید.

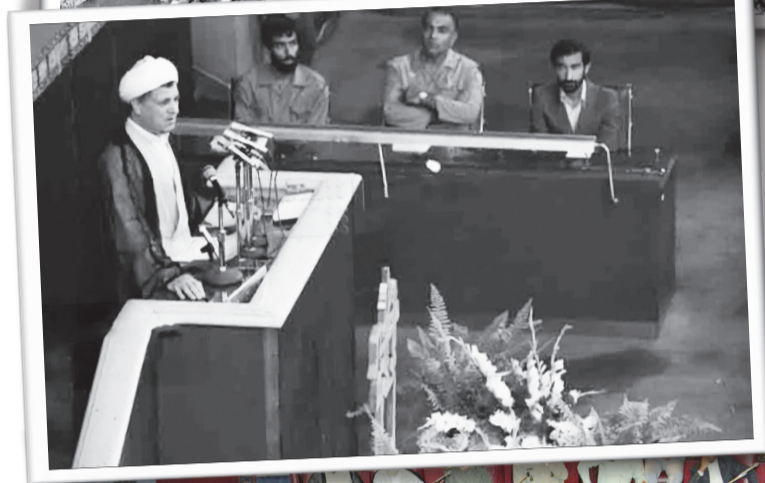
منصوره محمدی
خبرنگار گروه سیاست

مردم، دولت، ملت، روابط بین‌الملل، تعامل با جهان، مبارزه با فقر، فساد، تبعیض، تحقق آزادی، توجه به ایران، اسلام، تمدن و رفاه از جمله کلیدواژه‌هایی هستند که مردم با حضور در پای صندوق رای در راستای تعیین حق سرنوشت خود انتظار دارند در گفتار و عمل هر رئیس‌جمهوری پدیدار شود. یکی از مهمترین سخنرانی‌های رؤسای جمهور، در مراسم تحلیف‌شان است که یکی از نخستین بارهاست که به صورت رسمی و به‌عنوان رئیس‌جمهور مستقر، دیدگاه‌ها و نقطه‌نظرات سیاسی، فرهنگ و اجتماعی خود را بیان می‌کنند؛ هر چند که راه و منشی که در پیش می‌گیرند می‌تواند بسیار متفاوت باشد. پس از سخنرانی مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور دولت چهاردهم در مراسم تحلیف، اظهار نظرهای متفاوتی به این سخنرانی شد و اینگونه مطرح شد که او توانسته بود دل جریان‌های هم‌سو و غیرهم‌سو با خود را به دست آورد. بر همین اساس روزنامه‌هم‌میهن در گزارشی با انتخاب کلیدواژه‌هایی که شاید بتوان گفت مهمترین دغدغه‌های مردم و جامعه امروز را تشکیل می‌دهند، به ارزیابی استفاده از هر کدام از آنها در نخستین مراسم تحلیف رؤسای جمهور پس از پیروزی انقلاب پرداخت.

در این گزارش کلمات و عبارات رایجی که سیاستمداران در گفتار خود استفاده می‌کنند و همچنین جامعه امروز انتظار توجه به این مسائل را دارد و خواهان مطلع شدن از دیدگاه رئیس‌جمهور در مورد آنها است مورد بررسی قرار گرفت. ۳۷ کلمه «قانون اساسی، فرصت، حکومت، جامعه، مردم، آزادی، آرامش، پیشرفت، رفاه، زندگی، دشمن، اسلام، آمریکا، ملت، اصلاح، امید، دولت، جهان، روابط، وفای ملی، ایران، پیه‌بود، رهبری، سیاست، زنان، فقر، فساد، خانواده، محیط زیست، عدالت، فلسطین، تمدن، تعامل، انقلاب، فرهنگ، ظلم، اقتصاد» انتخاب و در نخستین سخنرانی تحلیف هر یک از رؤسای جمهور بررسی شد.

در میان ۹ رئیس‌جمهوری که در چهارده دوره انتخابات ریاست‌جمهوری روی کار آمدند، دسترسی به سخنرانی هفت رئیس‌جمهور (مسعود پزشکیان، سید ابراهیم رئیسی، حسن روحانی، محمود احمدی‌نژاد، سیدمحمد خاتمی، اکبر هاشمی‌فسنجانی و آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای) فراهم بود و گزارش مکتوبی از سخنرانی سیدابوالحسن بنی‌صدر و محمدعلی رجایی در دسترس نبود و از همین روی سخنرانی تحلیف ۷ رئیس‌جمهور ارزیابی شد. کمترین سخنرانی به محمود احمدی‌نژاد تعلق داشت و تعداد کلمات سخنرانی او در مردادماه سال ۱۳۸۴ به هزار کلمه نیز نرسید، حال آنکه بیشترین تعداد کلمات از سخنرانی هاشمی‌فسنجانی دریافت شد (حدود ۳۷۰۰ کلمه). بیشترین استفاده از کلمه دشمن توسط محمود احمدی‌نژاد به کار برده شد (۲ بار) و پزشکیان بیشترین استفاده از کلمه تمدن را داشت (۳ بار). بیشترین اشاره به مردم در سخنرانی هاشمی‌فسنجانی بود (۳۹ بار) و قانون اساسی نیز بیش از همه در سخنرانی او استفاده شد (۱۴ بار). بیشترین اشاره به جامعه (۲۲ بار)، آزادی (۴ بار) و زنان (۲ بار) در سخنرانی سیدمحمد خاتمی بوده است. سید ابراهیم رئیسی نیز ۴ بار به کلمه آزادی در سخنرانی خود اشاره کرد. خاتمی و فسنجانی بیشترین استفاده از کلمه اقتصاد را داشتند (۷ بار). بیشترین اشاره به اسلام توسط سیدمحمد خاتمی (۲۳ بار) و سید ابراهیم رئیسی (۲۱ بار) صورت گرفت و بیشترین اشاره به دولت نیز توسط حسن روحانی و سیدمحمد خاتمی (۲۴ بار) و سید ابراهیم رئیسی (۲۰ بار) بود. کمترین استفاده از کلمه محیط‌زیست و آمریکا در سخنرانی‌ها بوده است. کلمه محیط‌زیست در مجموع دو بار؛ یک بار در سخنرانی سید ابراهیم رئیسی و یک بار در سخنرانی پزشکیان به کار رفته است. از کلمه آمریکا نیز یک بار در سخنرانی آیت‌الله خامنه‌ای و یک بار در سخنرانی سید ابراهیم رئیسی استفاده شده است. آیت‌الله خامنه‌ای و احمدی‌نژاد تنها رؤسای جمهوری بودند که از دو کلمه اقتصاد و ایران به هیچ وجه در سخنرانی خود استفاده نکردند و کلمه رهبری نیز تنها در سخنرانی آیت‌الله خامنه‌ای به کار نرفت.

پزشکیان در صحبت‌های خود بر تمام دشواری‌های امروز کشور اشاره داشت. او پیام مشارکت مردم در انتخابات را دریافت و در سخنرانی خود مطرح کرد و از «وفای ملی» سخن گفت.

مسعود پزشکیان؛ شنیدن صدای همه آحاد ملت

پزشکیان در هنگام قرائت متن سخنرانی خود چندبار مورد تشویق حضار قرار گرفت. ادبیات این نوشته به دور از واژگان جنگ‌طلبانه، دشمنی با دیگر ملت‌ها و دولت‌ها و با عزت و اقتدار نسبت به مردم ایران همراه بود؛ به‌گونه‌ای که شعار مرگ بر آمریکا جایش را به شعار درود بر فلسطین داد. اشاره پزشکیان به چهار واژه «مردم- ۳۰ بار»، «ایران ۳۲ بار»، «دولت- ۱۶ بار» و «جهان- ۱۶ بار» با اختلاف از دیگر کلمات به‌کار برده بیشتر بود. پس از آن «فرصت- ۱۴ بار»، «اسلام- ۱۰ بار»، «پیشرفت- هفت بار»، «روابط- هفت بار» و «سیاست- پنج بار» پرتکرارترین کلمات در سخنرانی او بودند. تأکید او در این سخنرانی بر وفای ملی بود و قانون اساسی را میثاق ملی دانست. پزشکیان این انتخابات را فرصتی برای شنیدن صدای همه آحاد ملت، اصلاح رویکردها و رویه‌های ناکارآمد در حکمرانی، خلق امید و اصلاح برخورد‌های ناپسند جهان با مردم ایران دانست و معتقد بود که در دولت او باید فرصت حضور و مشارکت برای کسانی که تاکنون در حاشیه بوده‌اند، فراهم شود. توجه او به حرمت و حرمت و عزت انسان‌ها به‌ویژه نسل جوان و زنان و دخترانی که از ناپدید گرفته شدن و تحقیر و تحمیل آزاده‌اند، بخش مهم دیگری از دیدگاه‌های او در این سخنرانی بود. وی «تأمین منافع ملی»، «ایستادگی از امنیت مردم»، «توسعه اقتصادی کشور» و «بهبود کیفیت زندگی مردم» را نیز مهمترین اهداف سیاست خارجی دولت خود برشمرد. وی دیدگاه خود درباره نسل‌کشی آشکار اسرائیل در غزه را نیز با بیت‌مشهور سعدی مطرح کرد که «بنی آدم اعضای یکدیگرند...». تأکید او بر این بود که مردم ایران باید با زبان احترام و تکریم صحبت کرد و ایران همواره در سمت درست تاریخ و انسانیت ایستاده است. نکته جالب توجه او در این سخنرانی، توجه او به ایران و ارائه مطالب خود بر محور مردم ایران بود، کلمه دشمن، آمریکا، اسرائیل و جنگ در متن سخنان او جایگاهی نداشت و به جای نام بردن از کشورهای غربی و آمریکا، دولت‌های طرف‌داره‌کننده با ایران را جایگزین کرد تا همه چیز بر محور «ایران» بچرخد و در پایان درخواست کرد تا با همراهی هم ایران و منطقه را به جایگاه شایسته آن در تاریخ و تمدن و فرهنگ معاصر بازگردانیم.

ابراهیم رئیسی؛ تحقق دولت عدالت‌گستر

ابراهیم رئیسی در هنگام قرائت متن سخنرانی خود چندان مورد تشویق حاضرین در جلسه قرار نگرفت. تمرکز او بر آرمان‌های انقلاب اسلامی و در سیاست خارجی بر حق ایران در استفاده از انرژی صلح‌آمیز هسته‌ای تأکید کرد و تأکید کرد که تحریم باید از ایران برداشته شود. ادبیات او در این سخنرانی، ادبیاتی انقلابی بود و عموماً افشار جامعه را در بر نگرفت. هر چند که به دفاع از کلمه «مردم» استفاده کرد. اشاره رئیسی به چهار کلمه «مردم- ۳۷ بار»، «ایران- ۳۴ بار»، «اسلام- ۲۱ بار» و «دولت- ۲۰ بار» از همه بیشتر بود و پس از آن کلمات «ملت- ۱۹ بار»، «جهان- ۱۸ بار»، «تعامل- ۶ بار» و «عدالت- ۵ بار» استفاده کرد. رئیسی در سخنان خود کلمات زنان، رفاه، زندگی مردم و اصلاح را اصلاً به کار نبرد. وی سخنرانی خود را با تکیه بر سخنانی در مورد انقلاب، امام خمینی و مردمی که این انقلاب را رقم زدند آغاز کرد. رئیسی درخواست مردم از رئیس‌جمهور را در قالب مدافع حقوق انسان‌ها، مدافع حقوق بشر، پیگیر آزادی‌های فرهنگی و اجتماعی، محقق‌کننده انقلاب اسلامی، استقلال‌طلبی و مقاومت در برابر